

PRIORITĂȚI
PENTRU
ROMÂNIA

2016

CUPRINS

	Introducere	1
PILONUL I	Capitalul uman, cu accent pe educație și demografie	5
PILONUL II	Infrastructură modernă	9
PILONUL III	Atragerea fluxurilor de capital	13
PILONUL IV	Dezvoltarea durabilă și protecția mediului	16
PILONUL V	Statul de drept și aplicarea legii	20
	Proiectul de Țară	23
	Încheiere	24

Mulțumiri pentru contribuțiile la prezenta ediție:

Echipei de proiect:

Ileana Guțu (PwC), Sînziana Pardhan Frangeti (Colliers), Andreea Manole (Pfizer), Florin Deaconescu (PwC), Laurențiu Dinu (EU Advisors), Daniela Nemoianu (Nemoianu Attorneys at Law), Ionuț Sas (PwC), Dragoș Ion (Coca-Cola Hellenic)

Membrilor Consiliului Director ai AmCham Romania

Membrilor Grupurilor de Lucru AmCham Romania

Coordonatori AmCham Romania:

Ana-Maria Dorobăț, Anca Harasim

INTRODUCERE

PRIORITĂȚI PENTRU ROMÂNIA

Documentul [Priorități pentru România](#) se înscrie în seria demersurilor inițiate de Camera de Comerț Americană în România (AmCham România) de a încuraja orientarea dezbaterilor publice, în special a celor din anii electorali, către teme strategice pentru economia românească și societate în ansamblu.

Recomandările reunite în prezenta ediție sunt adresate cu precădere partidelor politice înscrise în competiția pentru alegerile parlamentare interne din decembrie 2016. Acestea conturează viziunea AmCham România cu privire la prioritățile următorului mandat parlamentar și executiv, un mandat pe durata căruia România are în față importante oportunități în plan intern și extern. Documentul reprezintă, în egală măsură, o invitație adresată partidelor politice românești de a supune scrutinului public programe bine ancorate în realitățile interne și interdependențele externe, precum și o selecție de candidați care să întrunească cerințele de integritate, profesionalism, angajament și responsabilitate, care să facă posibilă atingerea obiectivelor strategice ale României.

În opinia AmCham România, premisele pe care trebuie fundamentate ofertele politice pentru perioada 2016-2020 sunt legate de schimbările din ce în ce mai dificil de anticipat la nivel global, de oportunitățile României de a se remarca în calitate de lider regional în cadrul structurilor internaționale din care face parte, de nevoia de a transfera performanța economică a ultimilor ani la nivelul bunăstării populației și de a însoți creșterea economică cu măsuri de creștere a competitivității.

Unul dintre reperele mandatului ce va debuta în anul 2017 este asumarea de către România a Președinției Consiliului UE între ianuarie - iunie 2019, un exercițiu complex, caracterizat de o responsabilitate plurivalentă, într-o perioadă dificilă pentru existența Uniunii în ansamblul său. Este un episod cu importante beneficii de vizibilitate și de promovare a unor priorități regionale ale României, a cărui pregătire trebuie începută chiar acum. În plan intern, unul din demersurile care necesită susținere transpartinică și angajament pe termen lung este proiectul de poziționare strategică a țării, un proiect care să confere coerență politicilor publice, alocării investițiilor și utilizării eficiente a resurselor de toate tipurile.

Din perspectivă economică, considerăm necesară pentru dezvoltarea pe termen mediu, consolidarea principalelor culoare de creștere ale economiei românești de până acum, pe baza cărora au fost identificate cele cinci domenii de acțiune care trebuie urmărite cu prioritate în mandatul următorului executiv și care urmează a fi detaliate în cuprinsul acestui raport:

- **Capitalizarea sectoarelor cu potențial competitiv ridicat:** Evoluția economiei românești, caracterizată în ultimii 25 de ani de un proces semnificativ de transformare structurală, a favorizat începerea diversificării sectoarelor industriale și concentrarea activităților generatoare de valoare adăugată. Ca urmare, volumul și structura exporturilor au evoluat și ele pozitiv. Aceasta dinamică ne conferă un avantaj în valorificarea de opțiuni multiple de ramificare a sectoarelor și activităților cu randament de creștere economică în vederea sporirii exporturilor. Pentru materializarea acestui potențial, asigurarea unor costuri tranzacționale reduse este esențială.

- **Gradul relativ redus al datoriei publice:** Gradul de îndatorare publică (raportat la PIB) era în 2015 de aproximativ 38%. Nivelul acestui indicator plasează România pe o poziție favorabilă în comparație cu alte state membre ale UE și chiar cu membri ai zonei euro. Din această perspectivă, România are în continuare spațiu de manevră pentru a utiliza această pârgie în susținerea procesului de creștere și dezvoltare economică, pe termen mediu și lung. Însă, este important ca această poziție competitivă să fie capitalizată cu prudență și coerență de către decidenți pentru a evita evoluțiile abrupte din trecut.
- **Investiții sistematice în capitalul uman, determinant pentru activitățile economice cu valoare adăugată mare** și pentru aspirațiile României către statutul de economie bazată pe inovație. Este unanim acceptat că succesul unei economii și bunăstarea unei societăți sunt direct dependente de capacitatea capitalului uman de a genera activități cu valoare adăugată, ceea ce implică un nivel solid de cunoștințe, competențe, creativitate și expertiză. În ultimii 25 de ani, România nu a reușit o reformare coerentă a sistemului educațional și nici dezvoltarea unui mecanism eficient la nivel național pentru formarea continuă. Cu toate acestea, peisajul este caracterizat de insule de excelență, fapt ce a încurajat numeroși investitori. Calitatea educației în România este recunoscută pe plan internațional, elevii și studenții români sunt în mod constant în clasamentele competițiilor internaționale, rezultatele la olimpiadele de matematică și informatică fiind emblematice pentru România. În rapoartele internaționale, România are rezultate pozitive la capitole cum ar fi cunoașterea limbii engleze, numărul de absolvenți în științe/matematică/tehnologie, punctajul obținut pentru citit etc., iar numărul de ingineri/cap de locuitor, respectiv 25 % din numărul total de absolvenți, este mai mare decât în SUA, India, China sau Rusia. Toate aceste aspecte demonstrează faptul că există un potențial mare în forța de muncă din România, care trebuie transpus în valoare adăugată pentru economie prin investiții realizate în manieră sistematică.
- **Independența și securitatea energetică, potențial de creștere economică pe termen lung și relevanță la nivel regional pentru România.** Actualmente, România se bucură de un grad de independență energetică considerabil în comparație cu alte state membre ale UE și de o poziție strategică importantă în ceea ce privește rutele de tranzit ale infrastructurilor energetice europene. Interconectarea pieței energetice naționale cu piața europeană a evoluat semnificativ de la momentul aderării la Uniunea Europeană, ceea ce oferă României flexibilitate și contribuie la sporirea securității energetice.

Domeniile de acțiune ce urmează nu sunt alese întâmplător, acestea având la bază contextele favorabile enumerate mai sus, precum și analiza strategică realizată de către AmCham România cu ocazia publicării Raportului de Competitivitate a României 2016. Astfel, considerăm că România trebuie să facă pași importanți și rapizi într-o serie de cinci piloni esențiali pentru dezvoltarea noastră viitoare:

PILONUL I	Capitalul uman, cu accent pe educație și demografie
PILONUL II	Infrastructură modernă
PILONUL III	Atragerea fluxurilor de capital
PILONUL IV	Dezvoltarea durabilă și protecția mediului
PILONUL V	Statul de drept și aplicarea legii

Recomandările din paginile următoare iau în considerare contribuția esențială a acestor piloni la potențarea creșterii economice, modernizării societății, identifică principalele obstacole structurale și propun măsuri pentru rezolvarea temelor prioritare pentru mandatul viitorului Guvern. Măsurile propuse de AmCham România sunt structurate ca acțiuni cu impact pe termen mediu, dar documentul evidențiază și o serie de demersuri care necesită eforturi de anduranță și vor avea efect pe termen lung în economie.

Orizontul de timp vizat de recomandări este anul 2020. Implementarea acestor măsuri ar trebui să transforme economia României într-o economie bazată pe generarea de valoare adăugată mare, care, în același timp, să se traducă în îmbunătățirea nivelului de trai al populației, imaginii și atractivității României pentru investitori, prin asumarea unui model de țară vizionar și performant.

**CAPITALUL UMAN,
CU ACCENT PE EDUCAȚIE
ȘI DEMOGRAFIE**

PILONUL I

Demografia - sporul natural negativ este îngrijorător

Populația României a înregistrat o scădere accentuată în ultimele trei decenii printr-un efect cumulat al emigrării și scăderii natalității (7% scădere numai în ultimii 10 ani). Dacă, conform estimărilor actuale, evoluția demografică va continua, România se va confrunta pe termen mediu și lung cu efectele negative ale diminuării populației active, scăderii dimensiunii pieței de consum, cât și cu îmbătrânirea accentuată a populației. Toate acestea vor pune o presiune semnificativă pe bugetul de stat prin necesitatea redimensionării sistemelor de securitate socială și vor influența negativ dezvoltarea economică a țării.

În acest context, se impune adoptarea unor politici menite să oprească declinul demografic, acordând atenție stimulării creșterii ratei natalității.

Stimularea natalității este o problemă socială. Și în România se remarcă tendința cuplurilor de a avea primul copil în intervalul 30-35 de ani, când veniturile sunt mai predictibile. În acest context, statul poate și trebuie să stimuleze natalitatea prin **măsuri fiscale pentru familiile care au mai mult de doi copii**. Introducerea în anul 2003 a concediului și indemnizației de creștere a copilului a constituit o măsură cu cert efect stimulatив asupra natalității femeilor salariate, iar eliminarea în 2016 a limitei maxime pentru indemnizația lunară este și ea o măsură mult așteptată care își va dovedi cu siguranță efectele pozitive.

În egală măsură, România se confruntă cu două probleme stringente, cu ramificații calitative și cantitative la productivitatea capitalului uman românesc: **exodul de inteligență**, în special și **emigrarea populației**, în general. Reversarea acestor fenomene trebuie să constituie o prioritate pentru orice guvernare prin adoptarea unor măsuri concrete de atragere a diasporei înapoi în România.

Astfel, sunt recomandabile măsuri în sensul oferirii de stimulente pentru a reține în țară specialiști cu înaltă calificare și pentru a inversa exodul de inteligență.

Sistemul de sănătate poate deveni un contributor la creșterea economică

Nevoia de reformă în sistemul de sănătate este o realitate cunoscută și asumată în România acestui moment. Cu toate acestea, încă lipsesc măsurile care să adreseze real și cu o viziune pe termen lung acest sector.

Obstacolele care stau în calea unor servicii medicale la standarde europene pentru pacienții români țin atât de **finanțarea sistemului de sănătate**, cât și de o **eficiență scăzută a cheltuirii fondurilor alocate**. Acești factori conduc la un procent îngrijorător de decese care ar putea fi evitate. Conform unui raport Eurostat publicat în mai 2016, în România, unul din două decese ar fi putut fi prevenit având în vedere cunoștințele și tehnologiile actuale.

Finanțarea adecvată a sistemului de sănătate trebuie susținută pe termen scurt prin **creșterea procentului din produsul intern brut alocat sănătății**, iar pe termen lung prin **crearea cadrului legislativ pentru surse de finanțare privată în sistem**.

În plus față de problema finanțării, sistemul român de sănătate trebuie să înceapă să funcționeze eficient și în beneficiul pacienților, distribuind inteligent resursele de care dispune în prezent. Cheltuielile alocate serviciilor medicale pe cap de locuitor, numărul de medici la 1000 de locuitori și numărul de paturi per medic, sunt indicatori la care România înregistrează decalaje față de restul Europei. Măsurile care ar putea să reducă decalajele din sistemul de sănătate includ **îmbunătățirea accesului pacienților români la tratamente, creșterea retenției medicilor în sistem și concentrarea pe educație și prevenție în rândul populației.**

Pacienții români au acces cu întârziere la medicamente inovatoare, datorită nerespectării termenelor în procesul de compensare a medicamentelor noi și elaborarea cu întârziere a protocoalelor terapeutice. O mai mare disciplină a instituțiilor relevante în aceste procese ar îmbunătăți accesul pacienților români la tratamente de care alți cetățeni europeni beneficiază de câțiva ani.

O mai mare atenție trebuie acordată și retenției medicilor prin crearea și implementarea unor programe care să-i stimuleze să rămână în sistemul medical din România.

În același timp, populația României nu beneficiază de suficiente campanii de educare și prevenție, iar această lipsă a generat probleme reale pentru sistem. De pildă, scăderea îngrijorătoare a ratei de vaccinare la nivel național, dar și apariția rezistenței la antibiotice reprezintă pericole pentru sănătatea populației, dar și probleme ce pun presiune suplimentară asupra sistemului medical. Fără o abordare axată pe prevenție, povara din sistem va crește pe termen lung și cheltuielile cu tratamente și servicii medicale nu vor putea fi susținute.

Este esențial ca sectorul românesc de sănătate să nu mai fie perceput ca o "gaură neagră" pentru banii publici, ci să devină un contribuabil recunoscut la creșterea economică. Sănătatea este o valoare în sine și, de asemenea, o condiție preliminară pentru prosperitatea economică. Pentru a crea bunăstare, societatea are nevoie de oameni sănătoși - aceștia sunt mai activi, mai productivi și contribuie într-o mai mare măsură la dezvoltarea economiei și societății. Mai mult, sectorul medical are un mare potențial de a crea noi locuri de muncă și de a reduce șomajul.

Reforma sistemului medical este esențială – atât din perspectiva retenției medicilor specialiști, cât și a nevoii de a crește eficiența investițiilor publice și a crea cadrul pentru investiții private.

Educația - o condiție sine qua non a dezvoltării

Aportul capitalului uman la competitivitatea unei țări este influențat semnificativ și de calitatea **sistemului de educație** prin competențele pe care factorul uman și le însușește ca urmare a procesului de școlarizare.

Conform Raportului de Competitivitate publicat de către AmCham România în 2016, sistemul de educație românesc este încă subdezvoltat comparativ cu Uniunea Europeană. România are un nivel redus de cheltuieli alocate educației, cu o pondere de numai 3,1% din PIB în anul 2015, semnificativ sub media UE care în anul 2015 era de 5,3%. Astfel, România se clasează sub media UE în ceea ce privește **Procentul PIB cheltuit pentru educație, Raportul studenți/profesor și Învățare pe tot parcursul vieții.** Aceste probleme structurale ale sistemului de învățământ din România se află în strânsă legătură cu mediul turbulent și în permanentă schimbare din sistemul public de învățământ. În condițiile în care au existat mai mult de 9 miniștri ai educației în ultimii 10 ani, a fost imposibil să se contureze și să se implementeze o strategie coerentă în sistemul de învățământ. România are **mare nevoie de o astfel de strategie care să fie susținută de un acord comun** pentru a evita schimbările ad-hoc care au fost și sunt extrem de dăunătoare, cu atât mai mult cu cât educația este unul dintre sectoarele foarte dificil de reformat, iar rezultatele politicilor specifice nu pot fi evaluate decât după ce au trecut mulți ani.

În ceea ce privește învățarea pe tot parcursul vieții, capitol la care România înregistrează rezultate slabe în raport cu alte țări UE, se impun **măsuri rapide de creștere a numărului și calității programelor de formare profesională în întreaga țară**. Beneficiile acestor măsuri vor contribui atât la creșterea nivelului de calificare a forței de muncă, cât și la combaterea șomajului structural.

De asemenea, România se confruntă cu o rată de participare la **forța de muncă scăzută** și cu un nivel al sărăciei foarte ridicat. Paradoxal, în ciuda faptului că România înregistrează cele mai mici cheltuieli de protecție socială pe cap de locuitor din Uniunea Europeană, sumele sunt direcționate eronat, generând dezinteres în rândul forței de muncă active de a participa la piața muncii. În această direcție, **AmCham România susține implementarea cât mai rapidă a Strategiei Băncii Mondiale privind incluziunea socială**, care listează măsuri pentru valorificarea potențialului unor segmente de populație care sunt în prezent lipsite de oportunități economice (prin soluții de modernizare și eficientizare a politicilor de incluziune socială, reducere a sărăciei, acțiuni de încurajare a participării la forța de muncă etc.).

Legislația muncii, așa cum a fost modificată în anul 2011, este una flexibilă, orientată spre performanță, stabilind un echilibru în ceea ce privește drepturile angajatorilor și cele ale angajaților. Cadrul legislativ actual favorizează dezvoltarea companiilor pe principii de performanță și este favorabil pentru angajatori, dar și pentru angajați, care pot primi beneficii suplimentare. Societatea, per ansamblu, are și ea de câștigat, prin crearea unor noi locuri de muncă. AmCham România susține actuala legislație a muncii și subliniază că o modificare a acesteia în sensul reducerii importanței performanței și a creșterii accentului plasat pe protecția angajaților ar putea conduce la dificultăți pentru angajatori/investitori. Confrunțați cu angajați nemotivați și cu o companie neproductivă, angajatorii ar putea lua în considerare restrângerea activității și chiar închiderea unor companii, caz în care România s-ar confrunta cu o sporire a numărului de șomeri, care ar trebui să beneficieze de sprijin din partea statului.

Îmbunătățirea calității pieței muncii trebuie să aibă în vedere:

- Creșterea nivelului de educație a forței de muncă active (prin e-Learning, învățare pe tot parcursul vieții etc.);
- Creșterea calității sistemului educațional, inclusiv în licee, școli profesionale și în învățământul universitar (masterat și doctorat) pentru a satisface nevoile economiei bazate pe valoare adăugată;
- Consolidarea legăturilor dintre universități, centre de cercetare și companii prin adaptarea programei școlare și a obiectivelor de cercetare la cerințele realității economice;
- Facilitarea accesului tinerilor pe piața muncii prin măsuri integrate, inclusiv îndrumare, consiliere, stagii de practică și ucenicie;
- Promovarea unei implicări mai intense în sistemul educațional a specialiștilor cu experiență ridicată, inclusiv a celor pensionați;
- Stabilitatea legislației care vizează relațiile de muncă (Codul Muncii și Legea Dialogului Social).

În plus, **zona de cercetare și dezvoltare poate contribui semnificativ la capacitatea inovativă a unei țări**, cu efecte benefice în creșterea competitivității și implicit a creșterii economice. România are mult de recuperat la acest capitol, după cum demonstrează raportul AmCham România, prin urmare se recomandă măsuri precum **creșterea cheltuielilor pe cercetător sau implementarea unor politici eficiente care să îmbunătățească capacitatea inovativă a țării**.

Un rol esențial în dezvoltarea zonei de cercetare și dezvoltare este atribuit centrelor universitare, iar Guvernul României poate adopta exemplele oferite de țările mai dezvoltate prin **crearea unui program de stimulente financiare pentru inovare**. De asemenea, parteneriatele public-private ar trebui susținute prin implementarea unor politici coerente în această direcție.

Astfel, se recomandă creșterea cheltuielilor alocate zonei de cercetare și dezvoltare de către Guvern și sectorul privat și adoptarea unor politici eficiente, dedicate, care să urmărească îmbunătățirea capacității inovative a țării.

INFRASTRUCTURĂ MODERNĂ

PILONUL II

Agricultura - potențial semnificativ neexploatat

Cu o suprafață arabilă per locuitor dublă față de media UE, România ar putea avea un avantaj competitiv major în acest sector. Din păcate, însă, acesta nu este valorificat, eficiența exploatării agricole în România fiind la jumătate față de media UE.

Reabilitarea infrastructurii de irigații, precum și extinderea acesteia acolo unde este economic viabil, ar putea avea efecte benefice certe pe termen scurt asupra productivității agricole și ar aduce predictibilitate și o independență mai mare a veniturilor sectorului față de condițiile meteo. Din această perspectivă, având în vedere faptul că prețul energiei electrice joacă un rol major în stabilirea prețului apei pentru irigații, trebuie avută în vedere o abordare integrată a problemei privind modernizarea infrastructurii de irigații, care să includă: **utilizarea surselor de energie regenerabilă pentru irigații, soluții de tip smart grid, platforme și aplicații digitale privind operarea sistemelor de irigații, inclusiv instrumente pentru mentenanță predictivă**. Toate acestea vor conduce la scăderea prețului apei pentru irigații, a pierderilor de apă în rețea și implicit la creșterea accesibilității/atractivității pentru agricultorii români utilizatori ai sistemului, cu impact pozitiv direct asupra competitivității agriculturii românești.

Adoptarea unui pachet de măsuri legislative și fiscale de natură să încurajeze **asocierea agricultorilor și comasarea terenurilor în suprafețe optime pentru exploatare**, împreună cu **măsuri fiscale care să descurajeze exportul de materie primă** (cereale, masă lemnoasă etc.) și să **încurajeze procesarea cât mai avansată în România**, ar putea stimula sectorul fără efort investițional major. Încurajarea procesării locale avansate pe lanțul valoric, ar permite utilizarea mai eficientă a forței de muncă din zonele rurale în condițiile în care statisticile arată că 27% din populație pare să fie "angajată în agricultură".

Politicile de digitalizare - pilon important în poziționarea României pe harta economiei globale digitale

Într-o economie globalizată și interconectată, avansul digital reprezintă o necesitate atât pentru economia națională, cât și pentru cetățenii țării respective. Rămânerea în urmă în acest domeniu critic reduce semnificativ competitivitatea, inducând în același timp și vulnerabilități de natură socială sau de siguranță națională.

Conform Raportului de Competitivitate al României 2016, deși a înregistrat rate de creștere notabile în gradul de conectare a gospodăriilor și se află în anumite topuri în privința vitezei de conectare în câteva zone, România mai are de parcurs un drum lung. Până acum, infrastructura de comunicații a fost dezvoltată în general de operatori privați, pentru o acoperire minim-necesară a cererii, în special în zonele aglomerate, cu bugete pe termen scurt (anuale) aprobate la sediile din străinătate. Raportul DESI – The Digital Economy & Society Index – surprinde România pe ultimul loc în rândul țărilor din UE din punct de vedere al gradului de digitalizare.

România a adoptat în anul 2015 Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România, moment salutat de AmCham România. Pasul următor îl reprezintă implementarea acesteia, având în vedere faptul că Uniunea Europeană a stabilit deja direcții strategice clare privind agenda digitală pentru toate statele membre. Prin urmare, este necesară realizarea și implementarea unui plan de acțiune

care să reflecte în mod realist transpunerea strategiei mai sus menționate în realitate, în orizontul de timp propus, cu mobilizarea resurselor financiare necesare, în toate domeniile. Astfel, trebuie avute în vedere direcțiile generale stabilite de către Uniunea Europeană în Agenda Digitală pentru Europa, în cadrul căreia, concepte de tipul Smart City, Smart Grid, e-Health, „Infrastructure as a service”, joacă un rol central, catalizator.

AmCham România consideră că direcțiile strategice pe zona de TIC sunt următoarele:

- Crearea unei echipe de profesioniști pe strategie în TIC la nivelul administrației publice – dezvoltarea unui departament CIO la nivelul Guvernului; altfel, considerăm că scopul GovITHub trebuie preluat, iar inițiativa dezvoltată mai departe;
- Adoptarea și implementarea unei infrastructuri IT naționale care să asigure interoperabilitatea sistemelor și serviciilor din cadrul administrației publice centrale și locale¹;
- Adoptarea și implementarea unei strategii naționale de digitalizare a sectorului public prin introducerea serviciilor de cloud, cu măsuri de adoptare diferențiată (cloud public/ hybrid/ privat);
- Adoptarea și implementarea unui sistem simplificat de clasificare a datelor, bazat pe regula datelor deschise, excepție făcând datele secrete; acest sistem va fi însoțit de măsuri de securitate adaptate în funcție de clasa de date protejate;
- Dezvoltarea mai amplă a proiectului Open Data prin stabilirea unor obligații clare în sarcina instituțiilor publice de a-și deschide datele, cu accent pe anumite seturi de date care pot contribui la crearea de aplicații utile cetățeanului și economiei naționale.

De asemenea, AmCham România consideră că securitatea cibernetică este critică pentru o societate avansată și că nu poate lipsi din planul exhaustiv privind TIC și recomandă alinierea proiectului de lege existent cu Directiva NIS.

Măsuri concrete de dezvoltare a sectorului TIC:

- Creșterea ratei de utilizare a serviciilor de e-Guvernare prin adoptarea de tehnologii moderne, flexibile și scalabile;
- Penetrarea Internetului cu infrastructură de banda largă în proporție de 100%;
- Alfabetizarea digitală a populației: creșterea competențelor digitale, începând cu educația timpurie și până la învățarea pe tot parcursul vieții, prin educație formală sau non-formală, prin cursuri certificate/necertificate etc.; furnizarea de infrastructură TIC în școli și formularea unor recomandări privind nivelul minim de tehnologie disponibil în acestea;
- Adoptarea tehnologiei în domeniul sănătății;
- Susținerea creșterii comerțului online;
- Modernizarea structurilor guvernamentale prin programe tip City Next și susținută prin programele de interoperabilitate și securitate cibernetică.

Energie – poziție competitivă. Care sunt următorii pași?

Așa cum rezultă din Raportul de Competitivitate al AmCham, România se poziționează deasupra sau la nivelul mediei UE în privința indicatorilor analizați (% energie surse regenerabile în total consum, preț EUR/Kwh, cota de piață a producătorului dominant, PIB/unitate energie etc). În același timp, ponderea consumatorilor vulnerabili în România este printre cele mai mari din Uniunea Europeană, iar infrastructura existentă are mare nevoie de investiții. Dincolo de o analiză a factorilor pozitivi și negativi care se cumulează în acești indicatori pozitivi, România trebuie să aibă în vedere direcțiile strategice pentru acest sector.

¹ Reflectând principiile din planul de acțiune “EU eGovernment Action Plan 2016-2020 - Accelerating the digital transformation of Government”: “digital by default”, “once only”, interoperability by default” etc.

Din perspectiva dezvoltării și creșterii competitivității economiei, România are nevoie de o piață de energie performantă și competitivă, reglementată în mod echitabil și inteligent pentru asigurarea echilibrului între nevoia de investiții, siguranța în alimentare și protejarea consumatorilor, concomitent cu limitarea impactului asupra mediului. În acest sens, este necesară **urgentarea adoptării și implementării efective a unei strategii energetice naționale** care să fie vizionară, să prioritizeze modernizarea sectorului, să urmărească necesitățile și obiectivele economiei naționale pe termen mediu și lung și să materializeze avantajele pe care România le-ar putea avea datorită poziției strategice în interconectarea piețelor regionale și europene, în special în tranziția pentru alimentarea piețelor europene. De asemenea, este necesară realizarea corelației dintre obiectivele și acțiunile incluse în strategia energetică și măsurile rezultate ca urmare a implementării directivelor europene relevante, de exemplu Directiva privind combustibilii alternativi.

Nu în ultimul rând, considerăm că **promovarea unor proiecte complexe** la nivel național, care să stimuleze atât dezvoltarea socio-economică, cât și creșterea consumului de energie, trebuie să reprezinte una dintre prioritățile imediate ale României, având în vedere tendințele descrescătoare privind consumul de energie, cumulată cu necesitatea modernizării sectorului energetic, în contextul unei integrări regionale în creștere.

Strategia energetică națională va trebui să asigure, prin măsuri legislative, un grad cât mai ridicat de independență energetică direct corelat cu resursele energetice disponibile la nivel național, precum și securitatea energetică a României.

Transporturi - dacă infrastructură nu e, nimic nu e!

Raportul de Competitivitate a României 2016 include indicatori care adresează infrastructura de transport rutier, de cale ferată și aeriană și confirmă distanța semnificativă față de media UE în toate privințele.

România are deja un **Master Plan General de Transport** și trebuie să se concentreze acum pe **implementare** și pe identificarea surselor de finanțare, chiar dacă Master Planul poate fi îmbunătățit. De asemenea, legislația în domeniul achizițiilor publice, un alt punct vulnerabil în angajarea lucrărilor de infrastructură, a fost de curând revizuită fiind în faza de monitorizare a efectelor. Cu aceste ingrediente, prioritatea trebuie să fie acum **execuția**, însă aceasta depinde de eficiența în absorbție a fondurilor europene, de alocarea bugetară de fonduri pentru co-finanțare, de dezvoltarea unor parteneriate în sistem public-privat sau de creșterea competențelor tehnice ale unor companii de stat cum ar fi CNADNR, inclusiv competențe de management de proiect.

Implementarea și finanțarea Master Planului General de Transport trebuie să țină cont de priorități și de efectele conexe pozitive pe care le-ar putea avea unele decizii asupra unor domenii cum ar fi potențarea turismului, deblocarea potențialului unor regiuni, creșterea atractivității pentru investiții în alte regiuni sau creșterea competitivității unor exportatori. Subliniem că recomandările privind implementarea și finanțarea Master Planului General de Transport se referă la toate modurile de transport, inclusiv a sectoarelor feroviar, fluvial/maritim și aerian, care nu primesc atâta atenție în spațiul public precum transportul rutier. Este foarte important ca România să beneficieze de **proiectele europene de dezvoltare a rețelei TEN-T** și să realizeze **dezvoltarea infrastructurii multimodale** la nivelul regiunilor de dezvoltare desemnate și conectarea la rețelele TEN-T.

Pe lângă aspectele menționate mai sus, o altă dimensiune a infrastructurii în care România ar putea să obțină efecte pozitive cu eforturi relativ reduse, este cea în care Guvernul ar putea să aibă o inițiativă centralizată la nivelul administrației centrale de **a replica** la nivel național modelul de succes prin care unele orașe (în special din nordul țării) au reușit **reactivarea anumitor baze industriale și transformarea lor în parcuri industriale foarte atractive** pentru investitorii străini. Multiplicarea modelului de reactivare a bazelor industriale, împreună cu modelul de a atrage investitori, pot avea efecte multiple în regiuni sub-dezvoltate.

ATRAGEREA FLUXURILOR DE CAPITAL

PILONUL III

Investițiile sunt principalul mecanism transversal care poate consolida oricare dintre obiectivele strategice ale României, fie ele economice sau sociale.

Investițiile totale în România (măsurate prin formarea brută de capital fix) s-au ridicat la 24.7% din PIB în 2015, marcând o scădere față de 2011 când valoarea indicatorului era de 27.1%. Deși stăm mai bine din perspectiva acestui indicator față de media europeană de 19.8% din PIB, România trebuie să pună accent pe creșterea nivelului de investiții, ca principal motor în efortul de recuperare accelerată a decalajului de dezvoltare dintre România și celelalte state europene (PIB-ul pe cap de locuitor în România este de numai 27.5% din media UE).

În afară de investițiile publice, care trebuie direcționate strategic (cum este indicat în celelalte secțiuni), investițiile private sunt o sursă mai flexibilă de capital, cu un potențial mai accelerat de creștere și de aceea trebuie încurajate corespunzător. Investițiile private vizează: investițiile locale în capital productiv, investițiile străine directe, dar și investițiile financiare.

Capitalul autohton reinvestit în economie oferă atât stabilitate pe termen lung, cât și un efect multiplicator. În acest sens, **sunt necesare eforturi susținute pentru asigurarea unui cadru propice pentru dezvoltarea mediului autohton de afaceri și creșterea investițiilor locale în capital productiv**, de la start-up-uri până la marile companii cu capital autohton. România se bucură de un număr în creștere de povești antreprenoriale de succes, atât la scară mică, cât și la scară mare. În drumul României către o economie bazată pe valoare adăugată, activitățile antreprenoriale, mai ales cele care integrează elemente inovatoare și de plusvaloare sunt ingrediente esențiale care trebuie sprijinite și încurajate proactiv.

În cadrul investițiilor private, **un accent trebuie pus și pe investițiile străine directe** deoarece, în afară de faptul că sunt o sursă vastă de capital, produc și o serie de efecte conexe pozitive, de la echilibrarea contului curent, la transferul de know-how și de bune practici în economie.

De asemenea, **dezvoltarea unei piețe de capital locale puternice și lichide** ar asigura o sursă alternativă de finanțare atât de necesară pentru investiții private și publice, reducând dependența economiei de finanțarea bancară. Beneficiile care ar reveni economiei naționale ca urmare a dezvoltării pieței de capital sunt potențial mari, însă această dezvoltare este deosebit de sensibilă la o serie de variabile instituționale, incluzând concurența, protecția investitorilor minoritari și eficiența de ansamblu a economiei respective. Din aceasta cauză, sprijinirea dezvoltării pieței de capital **implică un program amplu și ambițios de reformă**. Investitorii, atât cei locali, cât și cei străini, întâlnesc diferențe de la o țară la alta cu privire la accesul și utilizarea pieței de capital, în special pe următoarele zone:

- Aspectele fiscale și comisioanele aplicate;
- Libera transferabilitate a instrumentelor financiare, posibilitatea tranzacțiilor executate în afara pieței și tranzacții executate fără plată;

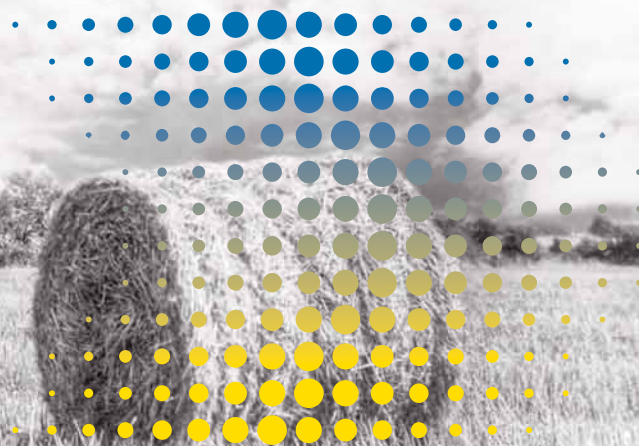
- Infrastructura pieței, gradul de risc asociat (existența sau nu a unei Contrapărți Centrale și a mecanismelor de management al riscului, inclusiv un fond de garantare adecvat);
- Predictibilitatea, care determină un interes sporit din partea investitorilor și îi poate motiva să își continue sau chiar să își crească investițiile.

Recomandările AmCham România privind creșterea investițiilor în economie vizează următoarele acțiuni:

- Menținerea cotei unice de impozitare de 16% și a prevederilor din Codul Fiscal privind plafonarea contribuției de asigurări sociale de sănătate la maxim 5 salarii medii brute pe economie, începând cu 1 ianuarie 2017;
- Implementarea de stimulente bine direcționate pentru consolidarea firmelor existente și atragerea de noi investitori străini;
- Utilizarea mai bună a schemelor actuale de ajutor de stat pentru investiții majore (pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea regională prin crearea de locuri de muncă), ca instrument strategic pentru stimularea investițiilor în domeniile sau zonele geografice prioritare, cât și îmbunătățirea acestora prin simplificarea/fluidizarea procedurii de aplicare;
- Implementarea unei scheme de ajutor de stat pentru proiecte de investiții de mărime medie pentru a putea extinde plaja de companii care pot avea acces la astfel de stimulente;
- Stimularea investițiilor în principalele industrii exportatoare și crearea unor pachete de stimulare a investitorilor locali și străini pe baza unor criterii precum tehnologiile inovatoare implementate, numărul de locuri de muncă create și capacitatea de export cu valoare adăugată ridicată;
- Continuarea dezvoltării agenției dedicate investițiilor străine (InvestRomania), care să devină un promotor al României în mediile internaționale de afaceri și un sprijin real pentru investitorii care se interesează de România;
- Îmbunătățirea utilizării fondurilor europene pentru dezvoltarea infrastructurii fizice, cu finanțare privată prin parteneriate public-private și/sau concesiuni și consolidarea competitivității companiilor românești pe piețele locale și străine;
- Îmbunătățirea absorbției fondurilor UE trebuie să reprezinte în continuare o prioritate centrală a Guvernului cu respectarea calității proiectelor și a relevanței acestora pentru mediul economic în ansamblu;
- Recunoașterea și dezvoltarea pieței de capital ca o sursă alternativă importantă de capital pentru împrumutătorii atât privați cât și publici;
- Implementarea unor măsuri pentru a promova o mai mare lichiditate pe piețele obligațiunilor corporative, prin crearea unei agenții specializate de scoring (rating) paneuropene a acestor emisiuni, cu criterii și tarife accesibile structurate pe specificul companiilor emitente (în special în cazul IMM).

DEZVOLTAREA DURABILĂ

ȘI PROTECȚIA MEDIULUI

PILONUL IV

Economia globalizată presupune o concurență acerbă la nivelul piețelor internaționale, iar obținerea unor avantaje competitive este influențată atât de cadrul natural al țărilor, cât și de climatul internațional existent. Astfel, dotarea naturală cu factori de producție și poziția geografică pe care o țară le posedă sunt criterii competitive.

Din punct de vedere al cadrului natural, România beneficiază categoric de condiții optime pentru a încerca să își asigure un avantaj competitiv, dacă acesta este folosit și administrat economic în condiții de maximă eficiență și sustenabilitate, ca o sursă viabilă pentru crearea bogăției naționale.

În condițiile volatilității economice accentuate, **turismul este considerat unul dintre sectoarele cu un ridicat potențial pentru a oferi creștere și dezvoltare economică la nivel internațional**. Un sector al turismului dezvoltat și sustenabil poate contribui substanțial la folosirea eficientă a cadrului natural, la creșterea gradului de ocupare a forței de muncă, la sporirea venitului național și implicit își poate pune amprenta asupra balanței de plăți. Astfel, turismul poate constitui un motor important de creștere și prosperitate mai ales în țările cu economii emergente, cum este cazul României, **putând fi un element cheie în diminuarea decalajelor regionale**. În ciuda contribuției sale la creșterea economică, dezvoltarea turismului poate fi îngreunată de o serie de obstacole de natură economică și legislativă ce pot afecta competitivitatea acestui sector.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2013-2020-2030 dezvoltată de Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile remarcă încă din anul 2008 că România are de recuperat decalaje considerabile față de celelalte state membre ale Uniunii Europene, simultan cu însușirea și transpunerea în practică a principiilor și practicilor dezvoltării durabile în contextul globalizării, iar situația nu s-a schimbat în ultimii ani. **Este o realitate că România are o economie bazată pe consumul intensiv de resurse și un capital natural afectat de riscul unor deteriorări ce pot deveni ireversibile.**

AmCham România consideră că ariile care trebuie să fie în atenția Guvernului României pe termen scurt și mediu, pentru a asigura o exploatare sustenabilă a cadrului natural al țării noastre, trebuie să includă în mod prioritar **protejarea fondului forestier și gestionarea deșeurilor**.

Deși în România, problema gestionării fondului forestier se află pe agenda publică de peste o decadă, autoritățile depunând eforturi în ultimii ani pentru adoptarea unui cadru legislativ european și întărirea capacității instituționale, provocările majore s-au agravat și cronicizat, în special prin impactul devastator al corupției. Cu toate acțiunile întreprinse până în prezent (ex. Radarul Pădurilor, înființarea Gărzilor Forestiere, implementarea aplicației „Inspectorul Pădurii”, mărirea amenziilor etc.), defrișările ilegale continuă pe scară largă, iar cel mai alarmant este că acestea afectează masiv și parcurile naționale și zonele naturale protejate. Doar cu o serie de acțiuni consistente, intransigente și de anvergură, care să remedieze distorsiunile generate de corupția extinsă la toate nivelurile, să aplice legea complet și în timp util și să inducă efecte preventive sustenabile pe termen mediu și lung, putem asigura protejarea fondului forestier și exploatarea într-o manieră sustenabilă.

Următoarele măsuri specifice se impun:

- Stabilirea unui program de intervenție și a unui grup de lucru interinstituțional specializat pe anticorupție în domeniul forestier, care să se axeze pe intensificarea maximă a controalelor teritoriale și aplicarea promptă a unor ample măsuri corective, inclusiv în zonele protejate/parcurile naturale;
- O conlucrăre proactivă permanentă a Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor cu Ministerul Justiției, DNA, DIICOT, Ministerul Afacerilor Interne și alte autorități abilitate care să conducă la măsuri imediate împotriva defrișărilor ilegale și retrocedărilor abuzive, deblocarea și accelerarea dosarelor de mare corupție din domeniul forestier, sancționarea persoanelor responsabile și recuperarea prejudiciilor materiale directe și indirecte;
- Emiterea de licențe de exploatare pe termen limitat (ex. 2 ani, ca în Irlanda) cu impunerea de condiții de replantare bio-diversă, ținând cont de prevederile amenajamentului silvic (legislația din Suedia impune plantarea după recoltarea de masă lemnoasă);
- Protecția strictă a pădurilor virgine și a parcurilor naționale, inclusiv cursuri de apă, prin programe speciale de protecție și gestionare a acestora, însoțite de programe de monitorizare, control și sancționare stricte;
- Stabilirea unui plan de împădurire/reîmpădurire a terenurilor calamitate/zonelor defrișate, care să cuprindă termene clare și sancțiuni stricte în cazul în care nu se respectă termenele asumate;
- Adoptarea unei strategii forestiere la nivel național.

Aria de gestionare a deșeurilor beneficiază de o transpunere solidă a legislației europene în legislația locală, însă implementarea măsurilor prevăzute de lege este mult sub așteptări. Lipsa infrastructurii moderne de gestionare a deșeurilor, mai ales pentru asigurarea unei colectări separate a acestora, va conduce la situația ca România să nu-și respecte angajamentele în acest domeniu, asumate prin aderarea la UE și să fie declanșată o procedură de infringement.

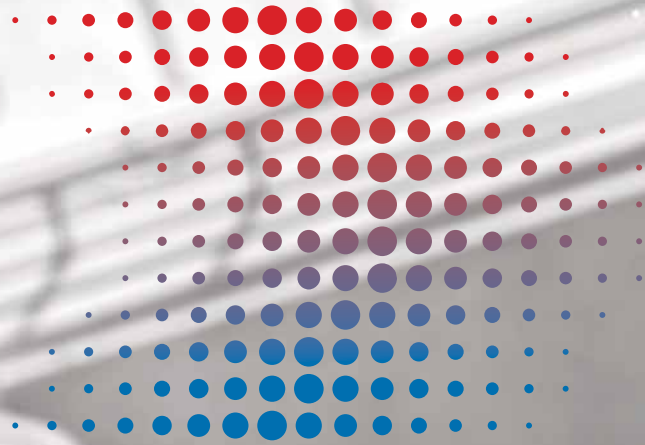
Sistemul de gestionare a deșeurilor de ambalaje, transpus în legislația națională, preconiza implementarea colectării separate a deșeurilor menajere din gospodăriile populației până în anul 2007, la nivel național. În realitate, colectarea separată a deșeurilor municipale este tot în faza de deziderat. Fără o colectare separată funcțională, în condițiile în care 60% din deșeurile de ambalaje sunt generate în gospodării, producătorii nu pot realiza țintele de reciclare. De aceea țintele de reciclare și recuperare a deșeurilor de ambalaje nu pot fi îndeplinite, în lipsa colectării separate de la populație.

Protejarea mediului de poluarea cu gunoae și deseuri și ambalaje, o calitate mai bună a vieții, în general, reprezintă, de fapt, obiectivul colectării și reciclării.

Prin urmare, se impun o serie de măsuri care să asigure rezolvarea problemelor sistemice și sustenabilitatea pe termen lung a managementului deșeurilor:

- Rezolvarea cât mai urgentă a situației de haos din domeniul gestionării deșeurilor de ambalaje și de echipamente electrice și electronice. Stoparea derapajelor majore existente la acest moment în piață nu se poate face decât prin clarificarea rolurilor și responsabilizarea tuturor actorilor (inclusiv a autorităților locale) implicați în acest domeniu. Neatingerea obiectivelor de valorificare/reciclare pentru aceste deșeuri va conduce la penalități substanțiale aplicate României, ceea ce va afecta bugetul de stat, cu toate consecințele ulterioare. Concomitent, neatingerea obiectivelor de valorificare/reciclare de deșeuri de către actorii economici privați afectează semnificativ companiile acestora și antrenează reacții în lanț în întreaga economie a României;

- Corelarea întregii legislații existente în prezent. Acest lucru este necesar pentru a putea asigura stabilitatea sistemului național de management al deșeurilor și predictibilitatea de care mediul privat are nevoie pentru a putea proiecta dezvoltarea afacerilor pe termen mediu și lung;
- Transparentizarea procesului de revizuire a sistemului și a procedurilor actuale de transfer de responsabilitate, în deplină conformitate cu principiul stabilirii juste și obiective a costurilor pentru fiecare actor din lanțul de valorificare a deșeurilor de ambalaje;
- Echilibrarea nivelului contribuțiilor plătite pentru neîndeplinirea Țintelor, după caz, de către producători sau administrațiile publice locale (pentru care penalitatea în prezent este de 20 de ori mai mică);
- Creșterea expertizei autorităților locale în implementarea proiectelor pentru gestionarea deșeurilor finanțate prin fonduri europene;
- Încurajarea colectării separate a deșeurilor prin direcționarea de subvenții către agenții economici din această industrie, precum și prin măsuri legislative specifice.

STATUL DE DREPT ȘI APLICAREA LEGII

PILONUL V

Sistemul legislativ românesc s-a dezvoltat mult în ultimii ani - cadrul legal s-a modernizat și s-au creat premise solide pentru funcționarea unui stat de drept funcțional. Aceste inițiative și eforturi trebuie continuate, cu substanțierea extinsă a impactului și rațiunilor economico-sociale și cu o viteză de implementare mai rapidă.

Transparență și predictibilitate legislativă

Cu privire la cadrul legal, predictibilitatea, claritatea și stabilitatea, în condițiile aplicării uniforme, consistente și echidistante a legii, ar trebui să fie principiile aplicate permanent de către legiuitor și guvernanți. Măsurile legislative trebuie implementate doar cu o consultare efectivă a societății civile și a mediului de afaceri, urmărind o viziune strategică și coerentă și estimând impactul acestora.

Măsuri anticorupție și debirocratizare

Corupția reprezintă o amenințare gravă și directă la securitatea națională și un obstacol major în calea dezvoltării României. Este nevoie de aplicarea consistentă și nepărtinitoare a legii, accelerarea cercetării și sancționării cazurilor de corupție prin instrumentarea de fond în condiții de legalitate, recuperarea efectivă și promptă a prejudiciilor și măsuri de prevenire și remediere eficace. Măsurile de prevenție, mai degrabă decât remediile post factum, sunt mai eficiente din punct de vedere al rezultatelor și al costurilor. De aceea, modernizarea statului român și a sistemului de justiție trebuie să prevină fenomenele negative (precum corupția, evaziunea fiscală, birocratizarea) și nu doar să le sancționeze. Guvernarea trebuie bazată pe o atitudine proactivă, echilibrată și de cooperare între instituțiile publice și cetățeni.

O justiție eficace

Încrederea într-un sistem juridic funcțional se câștigă și prin eficiența, capabilitățile și echidistanța instanțelor judecătorești. Progresele recente din domeniul justiției nu sunt de ignorat, însă justițiabilii percep în continuare efectele negative ale birocrăției și a lipsei de transparență, precum și ale imprevizibilității cadrului procesual. Specializarea instanțelor de judecată ar reduce semnificativ timpul necesar judecării cauzelor, cu efect direct asupra calității actului de justiție.

AmCham România propune un set de recomandări pentru consolidarea statului de drept:

- Transparență și predictibilitate în toate etapele și la toate nivelurile procesului legislativ;
- Fundamentarea impactului, eficienței și competitivității oricăror măsuri legislative;
- Consolidarea integrității în domeniul public și privat prin susținerea luptei anticorupție și implementarea unor standarde de etică, în parametrii statului de drept și prin combaterea birocrăției;
- Eficientizarea infrastructurii instanțelor de judecată prin informatizarea și pregătirea unui aparat administrativ cu competențe specializate în managementul acestora;
- Specializarea instanțelor de judecată, unificarea practicii judiciare și publicarea hotărârilor judecătorești.

PROIECTUL DE ȚARĂ AL ROMÂNIEI

ROMÂNIA

ARE NEVOIE ACUM DE UN PROIECT DE ȚARĂ!

Sub presiunea schimbărilor globale și regionale, eforturile României de poziționare competitivă trebuie completate cu dimensiunile geopolitică, economică și tehnologică. Creșterea macroeconomică reprezintă un avantaj, însă are sens numai dacă se materializează sustenabil într-un nivel de trai crescut, un mediu de afaceri prosper, servicii publice de calitate și infrastructură modernă.

A trecut o decadă de când România a beneficiat de alinierea și acțiunile concentrate pe atingerea ultimului obiectiv de strategie națională sincronizată: aderarea României la Uniunea Europeană. De atunci, niciun alt proiect comun la nivel național nu a mai prins contur, făcând loc unei lipse de coerență a politicilor publice adoptate și a utilizării ineficiente a resurselor.

AmCham România a pledat constant în ultimii ani pentru realizarea și adoptarea unui proiect cu orizont multi-generațional care să definească rolul și locul pe care România îl poate avea în Europa și în lume.

Apreciem inițiativele recente în această direcție ale Guvernului României și Administrației Prezidențiale și, referitor la structura și modul de derulare al proiectului, considerăm că este esențială mobilizarea și implicarea tuturor entităților relevante din societate, astfel încât fiecare dintre acestea să își poată aduce contribuția la formularea viziunii și să se implice în implementare. Arhitectura unui astfel de exercițiu este sofisticată și are nevoie de facilitare profesională și de resurse dedicate. Odată conturat, **Proiect România** va trebui asumat prin consens, reprezentând direcția pe termen lung pentru țara noastră.

În viziunea AmCham România, Proiectul de Țară implică stabilirea în comun a unei direcții strategice și a unor priorități competitive care să țină cont de interesele comune pe termen lung și să extindă rolul țării în cadrul parteneriatelor euro-atlantice și regionale. Trebuie să ne asumăm partea noastră de responsabilitate în vederea atingerii obiectivului comun de asigurare a democrației, statului de drept, prosperității și securității prin transformarea României și angrenarea întregii societăți într-un intens exercițiu de integrare și încredere în potențialul României.

Mediul de afaceri și-a asumat în ultimii ani o funcție activă, cu rol de sistem imunitar, dincolo de perimetrul imediat. Credem că problemele semnalate în mod repetat de comunitatea de afaceri, precum cele din cuprinsul prezentului document, pot fi remediate prin adoptarea unui Proiect de Țară viabil. Trebuie privit dincolo de orice interes personal, partinic sau circumstanțial, într-o misiune comună care implică responsabilitate, determinare de durată și ancore puternice. Pentru a putea căpăta tracțiune, un astfel de concept exclude din start originea unilaterală de pe o anume baricadă, trece dincolo de nevoia de paternitate sau de planuri electorale/guvernamentale și trebuie construit pe o platformă operațională puternică, onestă și deschisă, cu o participare directă și de substanță, într-un exercițiu democratic avansat și echilibrat, în beneficiul cetățenilor și al României, de identificare a viziunii identitare și a conținutului mandatului societății către politicieni și guvernanți.

Proiectul de Țară trebuie ancorat într-o logică europeană și transatlantică coerentă care să potențeze statutul de lider regional al țării. În sprijinul unui astfel de proiect, AmCham România propune implementarea măsurilor din acest document, cu titlul de condiții cheie. Obiectivul final este de a poziționa România ca o economie europeană de prim rang și un actor proeminent la nivel regional, cu atractivitate crescută pentru investitori.

ÎNCHIEIERE

AmCham România își dorește ca recomandările din **Priorități pentru România** să constituie un punct de pornire pentru o serie de dezbateri constructive care să devină o normalitate în perioada electorală și care, în final, să fie reflectate în oferte politice de calitate. Intenția noastră a fost aceea de a oferi o imagine clară a priorităților mediului de afaceri cu privire la unele domenii strategice care necesită intervenții imediate și pe termen mediu, fără a avea, însă, pretenția că acestea sunt exhaustive.

România are nevoie în primii ani ai viitorului mandat executiv de o concentrare a energiilor puterilor statului într-un efort de definire a unor obiective care să distileze prioritățile naționale strategice pentru următoarele decenii, cu atât mai mult cu cât mandatul viitorului Guvern va include asigurarea Președinției rotative a Consiliului Uniunii Europene în prima parte a anului 2019. Vom avea șansa de a contribui activ și prin inițiative constructive la evoluția Uniunii Europene, iar acest obiectiv se poate atinge doar prin instituții dinamice și o viziune limpede. Decizii strategice, precum modelul de guvernanță al UE sau Brexitul, vor fi negociate în această perioadă, iar România trebuie să aibă poziții coerente care să respecte apartenența sa la Proiectul European, să proiecteze interesul național într-un mediu dinamic și să ofere orientarea necesară coagulării unor poziții consensuale la nivel continental.

Într-o Românie ideală, următoarea ediție a **Priorități pentru România** nu ar trebui să reia niciuna din recomandările cuprinse în documentul de față.

Camera de Comerț Americană în România (**AmCham România**), asociație de afaceri de prim rang reunește peste 400 de companii americane, internaționale și românești ale căror investiții totale în România depășesc 20 miliarde dolari și care au creat peste 250.000 de locuri de muncă.

AmCham România este ferm angajată în facilitarea unui dialog deschis între comunitatea de afaceri și autoritățile centrale, promovând măsuri și priorități pentru îmbunătățirea mediului de afaceri și creșterea competitivității economice a României în plan regional, european și global.

AmCham România este membru afiliat **U.S. Chamber of Commerce** și **AmChams in Europe**.

Pentru mai multe detalii, vă invităm să ne vizitați la:

www.amcham.ro

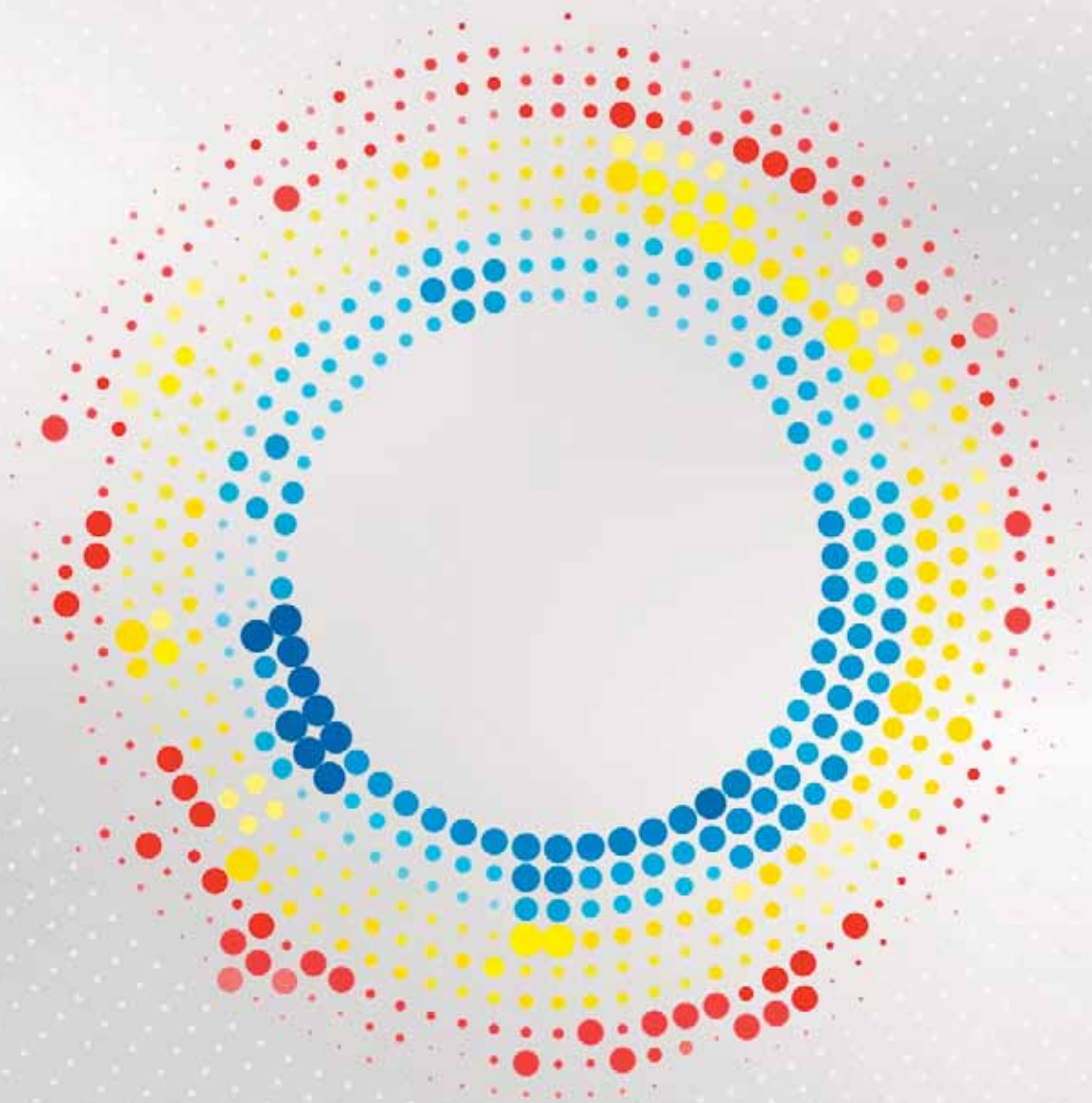
[Facebook/AmCham Romania](https://www.facebook.com/AmChamRomania)

[LinkedIn/AmCham Romania](https://www.linkedin.com/company/AmChamRomania)

amcham@amcham.ro

Union International Center, Et. 4

Str. Ion Câmpineanu nr. 11, București, Sector 1

www.amcham.ro